

Madýmak'ta 2 gün

Onaylayan Ahmet Reçel
Salý, 30 Haziran 2009

Milliyet Yazarý Devrim Sevimay'ýn Sivas Katliamý'ndan sađ kurtulan Serdar Dođan ile yaptýđý söyleþi gerçekten çok etkileyiciydi. Sizlerin de okumasý için burada paylaþýyoruz.

Madýmak'ta 2 gün

Devrim Sevimay / SORU-CEVAP16 ýýl önce Madýmak'ta yaþanan katliamda kardeþi Serkan'ý 36 kiþiyle birlikte kurban veren oyun yazarý Serdar Dođan anlatýyor...

22-25 Temmuz arasý, 1993 GATA

Pansuman odasýndan gelen garip sesle irkilir Lütfiye Aydýn. "Bođazlanan bir dana sesi gibi" der içinden... Aynýsýný kendi de yaþadýđý için o odada neler olup bittiđini az çok tahmin ediyordur. Birden ađlamaya baþlar. Ses telleri berbat olup, derdini çok zor anlatmaktadýr, ama bir gayret kocasýna sorar, "Kim bu?" Adam, öykü yazarý karýsýna döner, "Bu da bizim gibi gelen bir çocuk. Adý Serdar Dođan..."

29 Haziran 1993 DÝKMEN

Birkaç gündür pencerenin önüne bir kuþ dadanmýþtır. Perize anne bakar; karga mý dese, güvercin belli bile deđildir. Çok hastalýklý, çok çirkin bir kuþ... Garip garip sesler çýkarýr. Öyle bat inançlarý yoktur Perize'nin, ama yarýn gece iki ođlu Sivas'a gidecek... Serkan'ý 19, Serdar'ý 21... Serkan çok güzel saz çalar, semah döner; Serdar ise tiyatrocudur, ikisi de cývyl cývyl... Perize anne onlarý düþündükçe aklýna kötü bir þey getirmeye kýyamaz. Zaten kuþ da en son 1 Temmuz günü görünür, sonra uçar gider.

30 Haziran Çarþamba, saat 23.30 Pir Sultan Abdal Derneği Önü

Kaç etkinlik için yine otobüslere atlayýp gitmiþlerdir, ama o gece herkeste bir gariplik göze çarpar. Ýlk kez o gece gidenlerle kalanlar arasýnda derin vedalaþmalar olur. Otobüsten tekrar tekrar inip sarýlmalar, ađlamalar... Hatta eve dönüp "Alacađým þu, borcum þu" diye not kâđýdý býrakanlar... Araca bindiklerinde dahi o hava dađýlmaz. Halay çekerler, fýkra anlatýrlar, döndüklerinde daha profesyonel bir tiyatro kurmayý konuþurlar, ama akýllarý hep o veda sahnesindedir.

1 Temmuz, saat 06.00 sularý... SÝVAS

Mahmur gözlerle otobüsten indiklerinde önce bir sert sođuk çarpar yüzlerine. Sonra kýzlardan gelen talep dođrultusunda hemen bir tuvalet aramaya koyulurlar. Yakýnlarda okul gibi bir bina vardýr. Binanýn dýþýnda da ipçiler; o saatte boya yapýyorlardýr. Birden boyayý býrakýrlar. Delikanlýlarýn Pir Sultan armalý þapkalarýný alýp yere atar biri. Öbürü çiðner. Bir þapkasý Pir t-shirtlerini tutup "Kim bu ya?" diye küfür eder. Tabii hemen kýzlarý toparlayýp oradan uzaklaþýr delikanlýlar. Çünkü istikamet baþtan bellidir; 4. Pir Sultan Abdal Þenlikleri.

Saat 16.00 sularý... BURUCÝYE MEDRESESÝ

Valilik önündeki saygý duruþu ve kültür merkezindeki konuþmalardan sonra bütün yazarlar medrese geçip kitaplarýný imzalamakta, okurlarýyla sohbet etmektedirler. Gençler de stantlarýnýn baþýnda... Ancak birden biri peyda olur. "Þerefsizin kasetini mi satýyorsunuz?" deyip Ruhi Su'yu yere atar. Tam onunla ilgilenirken öteki posteri ýrtar. O yetmezmiþ gibi özel bir haber ajansýndan gelme bir muhabirin Aziz Nesin'e tehditkâr sorularý baþlar, ki lafý takým elbiseli bir adamýn havaya kalkan eli böler. O el dilediði gibi Nesin'in suratýna inemez, ama uzaklaþýrken havada sallanýr. Üstelik tam da þöyle diyerek "Beðenmediðin Allah seni yakacak!"

Saat 23.00... DEVLET SU ÝÞLERÝ MÝSAFÝRHANESÝ

Akþam 4 Eylül Spor Salonu'nda yapýlan þenlik çok güzel geçmiþtir. Herkes gündüz yaþanan gerginlikleri geride býrakmýþ neþe içinde otellerinin yolunu tutar. Sanatçýlar Madýmak otelinde gençler ise DSÝ'nin misafirhanesinde konaklayacaktır. Aslýnda gençler yurttan kalmayý planlýyorlardýr, ama hepsi doludur. Meðer o gün çevre illerden gelenler varmýþ. "Hicret kopusu" adý altında bir kopu için gelmiþler. Gelenekseldir o kopu. Ne tesadüfse sordukları hiçbir Sivaslý böyle bir kopularý olduðunu bilmiyorlarmıþ, ama sonuçta Pir Sultan'ýn geldiði ayný gün Hicret kopularý da þehirdeymiþ.

2 Temmuz Cuma, sabaha karþý... SERKAN'LA SERDAR'IN UYKUSU

O gece DSÝ'nin misafirhanesi bile yetmez gençlere. Mecbur herkes gibi

Serdar'ın kardeşi Serkan da koyun koyuna yatmak zorunda kalır. Gerçi hiç de pikâyetleri yoktur. Tam tersine tıpkı çocukluklarındaki gibi sarılarak uyumaktan mutludurlar. Sabah neler olacağını bilmeden ve birbirlerine 16 yıldır silinmeyen bir kardeş kokusu bırakarak uyurlar...

26 Haziran 2009 MÜLKİYELİLER BİRLİĞİ

2 Temmuz Cuma, uyandınız; nedir durum?

Yine stantlarımızı açmaya medreseye gittik, fakat caddelerde kimse yok. Araba bile geçmiyor. Gecesi de öyleydi zaten. Sanki terk edilmiş bir kent... Ta ki öleden sonra bir tekbir sesiyle yüzlerce cübbeli, sarıklı, palvarlı ortaya çıkana kadar...

Ondan önce, sabah saatlerinde bir olay oldu mu?

Oldu; birkaç sivil polis gelip bize "İnsanlar camide toplanıyor ve namazdan çok sizi konuşturuyorlar. Eyanızı toplayın, onlar gelmeden hemen ayrılın, yoksa biz engel olamayabiliriz" dediler. Yani, siz bilirsiniz banyuza gelenlerden sorumlu olmayız gibi bir tavırları vardı.

Ne yaptınız?

Kasetleri, kitapları kaçarcasına topladık, arabalara koyduk, bize ayrılan lokantaya gittik. Oradan da kültür merkezindeki konsere geçeceğiz. Fakat daha biz lokantadayken 15-20 kişilik bir grup sloganlar atarak önümüzden geçti. Biz hemen çıkmaya yeltendik, fakat bizim yöneticilerden biri yolumuzu kesti. Saat 11.00'den itibaren kültür merkezinin taplandığını, yolların tutulduğunu, otelin daha yakın olduğunu, hemen oraya geçmemiz gerektiğini söyledi.

Otele sağ salım gidebildiniz mi peki?

Gittik, ama biz hâlâ bundan fazlasının olabileceğini düşünmüyoruz. Hatta hayranı olduğumuz sanatçılarla sohbet etmeye dalmış, dıparıdan yaklaşan sloganları bile duymuyoruz. Ta ki saat 14.00 sularında bangır diye bir ses gelene kadar. Bir baktık koca bir tapla girişteki büyük camilerle bir olup.

İpin ciddileştiği dönüm noktası o mudur?

Evet, o andan itibaren akşam 19.00'a kadar taflanın ardı arkası kesilmedi.

İyi de tarla mı orası, caddenin ortasında o kadar taflın ipi ne?

O bizimkilerin de dikkatini çekmiş ve hatta sormuşlar, otelin tam karşısında ne bu taflar diye "Kaldırım yenilemesi" demiş. Ama biz kentin başka hiçbir yerinde kaldırım yenilemesi falan görmedik. Bir tek Madımak'ın karşısına yığılmıştı o taflar.

Çok enteresan tesadüfler değil mi?

Tabii, meğer bunların hepsi savaşı alametiymiş, ama anlamadık. Hatta tam tersine "Üç beş çapulcunun ipi, baksanıza duvardaki hiçbir afişimize dokunulmamış bile" diyorduk. Nasıl yanılmıyız... Sonra görüntülerden izledik ki, tırnaklarıyla dipleriyle söküyorlar o afişleri, s da çölyüklerle yakıyorlar.

Peki cam yerde; taflar geliyor; siz ne yapmaya karar verdiniz?

Erdal Ayrancı; ilk kendine gelen oydu. 12 Eylül'de yatmış, çok ipkence görmüş biri. O olmasaydı daha ilk anda gitmiştik. Erdal Abi hemen "Bütün sanatçılar, yapılar, çoluk çocuk kadın kız yukarı çıkın; kalanlar bir yere ayrılmıyorsunuz, barikat kuracağız" dedi. Otel beş katlı, biz girişteki lobideyiz. Hemen masaları ters çevirdik, sandalyeleri yığdık. Ayaklı küllüklerin çubuklarını çıkardık, güya kendimize savunma silahı yaptık, bekliyoruz. Birazdan biri girmeye kalktı. Erdal Abi "Özellikle yüklenin, başkalarının gelmemesi için öyle yapmamız gerekiyor" dedi. "Yçimizde bir insana ilk kez vuranlar vardı, ama gerçekten de saldırganlar bir daha barikata doğrudan saldırmaya fazla cesaret edemediler.

Dıparıdakileri görüyor musunuz?

Yok, ama köpelerde durmuş tafl atıyorlardı. Polis tarafından uzaklaştırılıyor, ama sonra gelip y atıyorlardı. O manzarayı görünce Erdal Abi bizimle böyle bir konuşma yaptı: "Dıparıda ciddi bir durum var ve belli ki buradan yukamayacağız, ama her ne olacaksa barikatta olup bitecek. Çünkü bizden bir iki kişi ölürse yukarıdakilere dokunmaz, iki kişiyi öldürdük, artık gidelim derler. O yüzden barikatı terk etmeyeceksiniz. Durmak istemeyen varsa anlayıpla karşılayın, ama kalanlar bir daha yukarı çıkmaz." dedi;

Bu hayati konuşmayı dinlerken Serkan da yanınızda mı?

Tabii, zaten hemen ben ona döndüm, "Haydi ağabeycim, sen yukarı çıkıyorsun" dedim. Direndi falan ama itiraz ettirmedim. Biz orada vedalaştık Serkan'ınla. Sarıldık, öpüştük. Ben dedim ki "İnmeyeceksin ağıya. Burada ne olursa olsun, yukarıdan beni ne halde görürsen gör inmeyeceksin." dedi;

İndi mi hiç?

Defalarca... Ýpi gücü beni kontrol etmek tabii, ama en sonunda “Yok artýk” dedim, “Bir daha asla inmeyeceksin.” Zaten o son görüþüm oldu. (Burada bir süre teybi kapatýyoruz.)

Sonra, barikatta neler oldu?

Bir iki kere daha denediler, ama uzaklaþtýrdýk. O sýrada Erdal Abi bir þey fark etti, “Serdar bir yukarý çýkýn bakýn, bu taþlar en üst kata kadar geliyor, bunlar içeri molotofkokteyli falan da atabilirler. Bir de bakýn nereden atýyorlar yukarýya...” Hemen çýktýk.

Yukarýdaki hava nasýlmýþ; mesela Aziz Nesin nerede?

Görmedim, ama herhalde dördüncü kattaki odasýndaydý. Diðerleri koridorlarda. Çünkü odalarda durmak imkânsýz, felaket taþ yaðýyor. Baktýk camdan, karþýki binaya çýkmýþlar. Bir bankanýn bin galiba. Çýðlýk çýðlýða baðýrýyorlar... Volumleri o kadar yüksek ki...

Neler söylüyorlar?

Resmen çýðlýk atýyorlar. Bir de “Cumhuriyet burada kuruldu burada yýkýlacak”, “Þeytan Aziz, þerefsiz vali”, “Vali istifa”, “Aziz Sivas sana mezar olacak”... Hele o tekbir sesi ve tekbirden sonraki onlarýn coþkusu yok mu, inanýlmazdý.

Sonra biz tekrar abaðý indik. Baktýk Aziz hocanýn korumasý Komiser Mehmet’in telsizinden anonslar geliyor, “Camlarýn önüne çýkmayýn, tahrik oluyorlar” diye.

Komiser Mehmet barikatta mý?

Tabii, çok iyi bir adamdý, bizi hiç yalnýz býrakmadý. Erdal Abi gibi günün bir baþka hayat kurtaran kahramanýydý. (Bu arada o Erdal Abi kurtarýlamadý.)

Kimseyi aramýyor musunuz otelden, SHP’yi, Ankara’yý falan...

SHP’de çaycýsýndan Erdal Ýnönü’ye kadar herkesi aradýk. Arif Sað’ýn elinde pe çok milletvekilinin numarasý vardý. Hepsini arayýp, telefonunu yukarý baðlýyorduk.

Sonuç?

Sonuç sýfýr. Erdal Ýnönü galiba Tekirdað'da bir atom santralý açýyormuþ, nasýlsa yardým gelece korkmaya gerek yokmuþ falan. Aziz Hoca ahizeyi pencereden dýþarý uzatmýþ, “Bak bu sesleri dinle” diye. Acaba o sesleri duyduktan sonra hiç baþýný yastýða rahat koyabildi mi, bilmiyorum. Bir baþbakan yardýmcýsý nasýl sözünü geçiremez, Genelkurmayý bile kulaðýndan tu oraya getirme hakký var, nasýl yapmaz anlamak mümkün deðil.

Gün boyunca askeri görmediniz mi peki?

Türkiye’nin en büyük üçüncü ordusu Sivas’ta, ama o gün ne hikmetse bir çatýþmaya gönderilmiþler. Öyle bir çatýþmanın izine bugüne kadar hiç rastlayamadýk. Kaldý ki hepsi mi git Haydi bizi geçtim, gerçekten geçtim, ama orasý cumhuriyetin kurulduðu yer, Sivas Valisi’ne bir sürü hakaret ediliyor, Atatürk büstü kýrýlýyor ve bunlarýn hemen karþýsýnda garnizon var. Peki bu ülkenin bölünmez bütünlüðünün, laikliðinin olmazsa olmaz bekçisi illa ki orduysa, o gün neredeydi diye sormak gerekiyor.

Polis?

3-5 sivil polis ayný göstericiler gibi yüzlerini otele dönerek duruyorlardý. Sonra zaten onlar da gitti ve saat 19.00’dan itibaren artýk saldýrganlar tamamen otelin önüne geldiler. Burun burunayýz, nefeslerini duyuyoruz. Yangýnýn baþlamasýna bir saat falan var. Birden bir rütbeli subay, yanýnda iki çevik kuvvetle otele girdi. Elektrikler kesik. Subay elinde çakmak, çakmaðý çaka çaka lobide yürüyor.

“Komiser Mehmet kim?” dedi. Komiser kendini tanıttý. Subay, “Komiserim çýkalým” dedi. “Nasýl yani” dedi bizim Mehmet Komiser. “Çýkalým komiserim, ortalık fena karýþtý, daha fena karýþabilir” yanýtýný verdi subay. Mehmet Komiser “Beraber girdik beraber çýkarýz” dedi. “Hayır komiserim ben sizi almaya geldim.” Komiser, “Ben çýkabiliyorsam buradaki herkes çýkabilir tek baþýma çýkmayý reddediyorum” dedi.

Sonra bizim Ertan vardý, o “Peki biz nasýl çýkacaðýz” diye sordu. Subay döndü, sizden özür diliyorum, ama aynen þu ifadeyi kullandý “Nasýl girdiyseniz öyle çýkýn o... çocuklarý.” Sonra komisere çok sert bir biçimde “Çýkalým diyorum size” dedi. Bir daha ret yanýtýný alýnca da “Ne halin varsa gör” deyip gitti. Biz o andan sonra dedik ki “Bitti bu ip, birazdan ölüyoruz.” Zaten biz bunu derken 10 binin üzerinde saldýrgan otelin etrafýný sarmýþtý bile.

10 bin miydi?

Telsizden geçen anonslarda öyleydi. 10 binin üzerinde adam var, engellemiyoruz, diyorlardý. Hepsini biz göremiyorduk, ama önce Arif Sað’la Ali Çaðan’ýn arabalarýný ters çevirdiler. Küçük çocuklar ellerinde bidonla benzin getirdi, aðabeyleri alýp onlarý araban

üstüne döktüler ve iki arabayı ateşe verdiler. Duman otele çok direkt gelmeye başladı. Hemen komiser Mehmet itfaiye çağırды telsizden. Ama itfaiyenin önüne yatmışlar, gelemiyormuş araç. Ar komiserin anonslarına da yanıt gelmiyordu.

Tam o esnada birkaç saldırganın asma kattaki kahvaltı salonuna girmiş olduğunu fark ettik. Lobinin bir üstü. Girmişler, bir yandan ellerine ne geçerse kırıp döküyor bir yandan da hayvan uluyorlar. Erdal Abi, “Bunlar burada yangın da çıkarırlar” demeye kalmadan bir baktık kahvaltı salonunun perdeleri tuttu.

Yık ne yaptınız?

Çarpafları yslatıp maske yapsak 5-6 saat daha dayanabilirmişiz, ama kimse düşünemedi. Köparak katlara çıkmaya başladık. Yerler halı kaplama, her yer yatak yorgan, yangın anında bir alev topu olup yukarı sızdı. O kadar yşındı ki otel, duvara değemiyorsunuz bile.

Serkan nerede o sırada?

Serkan'ın sesini duyuyorum, sürekli benim adımı sesleniyor, fakat hem elektrikler kesik hem de dumandan göz gözü görmüyor. Bir yandan alevler saçlarıңыз yalayp geçiyor. Ben köpuyorum, ama bir an beynimin ciğerlerimin falan burnumdan, ağızmdan aktığını hissettim. Baktım ağızım köpük köpük. Ve her tarafım korkunç sızlıyor.

Kaçıncı kattasınız artık?

Onu kestiremiyorum, ama ben hep Serkan'ın bulmaya çalışıyorum. “Serkan” diye bağırıyorum, o da bana “Ağabey” diyor. Çok yakından geliyor sesi. Hiç değilse elini tutayım, yan yana olalım, yani tek düşünsem o artık, tamam öleceğiz belli bir pey ama, bizi hiç olmazsa o halde bulsunlar diyorum.

Bir ağayı bir yukarı bütün odalara girip çıkıyorum. Bu hafta 16'ncı yıl olacak, ama hâlâ aklımdan gitmiyor o çölykler. “Kurtarın, yanıyoruz” diye bağıranlar, annesini çağıranlar, “Baba” diye ağlayanlar, herkes birbirine çarparak kaçmaya çalışıyor. Ben ise hâlâ Serkan'ın arıyorum, ama bulamıyorum.

Kaçıncı kattaymış?

Onu hiçbir zaman öğrenemedim. Fakat bana hep yukarıda gibi geliyordu. Hep onun sesine doğru köpuyordum. Sonra zaten birden sesi kesildi. “Serkan” dedim, “Ağabey” demedi. Nefesimin beni tabıdığı son yere kadar “Serkan” dedim, ama ses gelmedi ya da ben duyamadım, bilmiyorum, ama “Abi”yi duymuyordum artık.

Tam o sırada bir peyin yukarıdan üzerime düşüyor olduğunu gördüm. Bir cam eriyiği geldi bacağın yapıtı. Bir anlık çok büyük bir acı verdi, ama hemen bitti. Artık hiçbir pey hissetmiyor, hiç duymuyordum. Ben artık orada değildim.

37 kişi gericilerin kurbanı oldu

Tarihe “Sivas katliamı” olarak geçen olaylar zinciri, 2 Temmuz 1993'teki Pir Sultan Abdal Anma Etkinlikleri'ne katılan 37 kişinin hayatına mal oldu.

Etkinlikleri provoke etmek isteyen binlerce kişi, aydınların kaldığı Madımak Oteli'ni kuşatmış, bina tek bir sesleri epliğinde ateşe verilmişti.

Otelde bulunan Asım Bezirci, Nesimi Çimen, Muhlis Akarsu, Metin Altıok ve Hasret Gültekin'in de aralarında bulunduğu 37 kişi yanarak veya dumandan boğularak can verdi. Aziz Nesin ve 50 kişi de kendi olanaklarıyla, ağır yaralarla olaydan kurtuldu. Dönemin Refah Partili Belediye Meclis Üyesi olan Cafer Erçakmak, olayların provokatörü olarak gösteriliyordu.

Madımak Oteli'ne itfaiyenin müdahalesi sırasında merdivenlere çıkarak halkı galeyana getiren Erçakmak, Yazar Aziz Nesin'e de saldırmıştı. Uzun süre dönemin Sivas Belediye Başkan Temel Karamollaoğlu ile karıştıran Erçakmak daha sonra ortadan kaybolmuştu. Olayların ardından açılan davada 34 kişi ağırlaptırılmış müebbet hapis, 4 kişi müebbet, 4 sanık 20'inci sanık 15 yıl, 9 sanık 7.5'inci ar yıl, 1 sanık da 5 yıl hapse mahkûm edildi, 14 kişi beraat etti.

Ana dava sürerken, 7 sanık hakkında “terör örgütü kurmak ve yönetmek” suçundan açılan dava ise, sanıkların uzun süre bulunamaması gerekçesiyle ayrıldı. Aralarında katliamın sorumlusu Cafer Erçakmak'ın da bulunduğu 7 sanığın yargılandığı davanın Kasım 2008'de zaman aşımına düşürülmesi istendi. Ancak Aralık 2008'de görülen duruşmada davanın zaman aşımından düşmesi isteyen savcı, bu kez Cafer Erçakmak hakkında, “anayasal düzeni zorla değiştirmeye teşebbüs” maddesinin uygulanması ihtimali ortaya çıkınca dosyanın ayrılmasını istedi.

Biz “öteki” olduğumuz için o günü yapıdığıSerdar Doğan'a “Sizce Alevisiniz diye mi orada yakılmaya kalkıldınız, Aziz Nesin yüzünden mi, neden?” diye sordüğümüzde aldığımız yanıt şu oldu:

“Aziz Nesin için bahanesiydi. Alevi olmak da tek başına açıklanıyor. Asıl kavramsal olarak biz “öteki” olduğumuz için o günü yapıdığı”Eğer 2 Temmuz 1993'te ne olduğunu henüz bilmeyenler varsa umarız Serdar Doğan'ın iki gündür Milliyet'e anlattıklarının okuma fırsatı bulmuşlardır. Eğer biliyor, ama biraz unuttu gibi olanlarımız varsa

umarýz yine onlar da okuyabilmeylerdir. Yok, eđer unutmak isteyen ya da unutulabileceđini dđpünenler çýkýyorsa ipte asýl inballah onlar okumaptur.Ve son temenni: Bu yazýyý bugün bitirip kenara koyarken yapý müsait olanlarýmýz hep beraber þunu dđpünelim mi: “Ben 2 Temmuz 1993 günü saat 11.00-20.00 arasý neredeydim, ne yapýyordum?”Þimdi Dođan’la söyleþimize kaldýđý yerden devam ediyoruz:

- 2 Temmuz’dan hatýrladýđýnýz en son kare bacađýnýza yapýþan erimiþ camdý; sonra ne oluyor?Sonra ben, kardeþim Serkan ve Hasret Gültekin karga tulumba üst üste konup, morga atýlmýþýz.

- Siz mi?Tabii ben de… Nefes yok, nabýz yok, ađzýmđan köpükler gelmiþ, kaslar gitmiþ, her yerim yanýk, ölmüþ gibi duruyorum.

- Serkan?Çok yanýđý yokmuþ Serkan’ýn, o asýl karbondioksit zehirlenmesinden…

- Anne-baba; onlar nasýl duymuþ peki?Televizyonda alt yazýdan… Benim, kardeþimin, bir de uzaktan bir akrabamýzýn adýný okur okumaz hemen hazýrlanýp üç tabutla yola çýkýyorlar. Sabah ilk ýþýklarýnda da kaza yapýyorlar. O ruh haliyle bir tarlaya uçmuþlar. Allah’tan tarla…

Ama asýl vahimi sonra yaþanýyor. Katilleri serbest býrakanlar sabah sýkýyönetim ilan edip cenazeyi almaya gelenleri kente sokmuyor. O acýlý insanlar ancak uzun süren kimlik tespitlerinden sonra girebiliyorlar. Her þeyi atlatýp sonunda morgun kapýsýna kadar geliyor babam. Ama artýk gücü bitmiþ, içeri giremiyor. Orada yýđýlýyor.

- Kim tephis ediyor sizi?Ýþ dayýma dđþüyor. Yanýnda da bir doktor. Ettiđi yemine saygýlý bir do olmalı ki cenazeyi son bir nabýz kontrolüyle teslim etmek istiyor dayýma. Serkan’a bakýyor, nabýz yok. Bana bakýyor, yok. Ama bana bir daha bakýyor, çok zayıf da olsa bir þey hissediyor. Birkaç kere daha kontrol ediyor, kalp atýþlarýmý dinliyor, sonunda diyor ki “Bu çocuk yapýyor, çok zayıf da olsa nabzý atýyor.” Tabii dayým hemen babamýn yanýna koþuyor. Eniþte diyor, Serkan’ý kaybettik, ama Serdar yapýyor.

- Ne yapýyor baba?Daha sonra bizim davanýn avukatlarýndan da olan dayýmın o sahne için ifadesi þudur: “Kim ne anlatýrsa anlatsýn, isterse ciltlerce kitap yazýlsýn, oðullarýndan birinin yaþadýđýný öđrenen o babamýn attýđý çýđlýđý, yüzünü bir tarafý salya sümük ađlarken, bir tarafý attýđýný kimse tarif edemez. Ýpte Sivas oydu.”SÝVASTA MORG HASTANEDEN DAHA GÜVENLÝYDÝ- O sýrada hemen müdahale edildi herhalde size?..Þehrin elektriđi, 2 Temmuz akþamýndan beri kesik olduðundan morgun sođutucusu çalıþmýyormuþ. Zor da olsa bir oksijen tüpü buluyorlar ve beni hen hasta katýna alýyorlar. Ama aslýnda o sýrada morgda olmak hasta katýndan olmaktan daha güvenli. Çünkü saldýrganlar bu sefer de yaralýlarýn odalarýný basýyor. Hastalarýn odalarý deđiptiriliyor, kapýya dolap falan konuyor ki açmasýnlar diye.

- Sizinkiler ne yapýyor?Ýki gün sonra beni hastaneden çýkarýp GATA’ya getiriyorlar. Tabii ben hala her þeyden habersizim. Ýlk kendime geldiđim ana kadar 16 gün geçmiþ. Aslýnda çođ zaman konubulanlarý duyuyordum, ama konubamýyordum, gözümü açamýyordum. Beyin o kadar oksijensiz kalmýþ ki komutlar gitmiyor. Tek yaptýđým bađýrmak.

Hatta hiç unutmuyorum, Yanýk servisinin bölüm baþkaný ayakucumda duruyordu, doktora “Murat þu çocuđa bir þey yap, ben bu çýđlýklara dayanamýyorum artýk, bu ađrýlarý durdurun þey yapýn” dedi. Murat doktor da “Hocam her þeyi yaptýk, beklemekten baþka çare yok” yanýtý verdi.TEDAVÝ ÝÇÝN JÝLETLE DERÝMÝ SOYUYORLARDI - Bacađýnýz dýþýnda baþka yerde var mı?Sýrtým, kollarým, özellikle dirseklerim ve ellerim… Kaçýþ sýrasýnda alevlerin deydiđi, sýcak duvarlara çarptýđým her yer. Olduđu gibi derim kavrulmuþ ve oralardan kirli kaný akýtmak için o ölü derinin bildiđiniz jilette kazýnmasý gerekiyor. Tabii korkunç bir acý, çünkü resmen derinizi yüzüyorlardý. Fakat özellikle biri bu iþlemi yaptýđýnda caným çok daha fazla yanýyordu. Yođun bakýma girebilenlerden biriydi ve bir keresinde onun yanýndakilere “Yapýyor mu len bu hâlâ” dediđini duydum. Kendime geldikten sonra izini sürdük, ama bulamadýk o kipiýi.

- Peki, bu sesinizin kýsýklýđý, yavaþlýđý o da mı Madýmak hatýrasý?Zehirlenme sýrasýnda ses tel zarar görmüþ, ama biraz da beyinle ilgili bir þey. Bazen iletimde bozukluk oluyor ve dđpündüđüm ađzýmđan çýkaramýyorum. Bazen okumakta da geç kalýyorum.

- Üzerinizde býraktýđý baþka bir hatýra?Hala sýcak bir þey tutamam. Ne zaman çay taþýsam dökerim hissettiđim an titremem artýyor. Mesela ben sigara içerken bile çakmaktan çýkan alev, sigaradan gelen duman hep bana eziyet gibi gelir.PSÝKOLOGUN ÝSYAYINA ÇARPICI YANIT-Serkan’ý ilk ne zaman duydunuz?Kendime geldiđimde Sivas’ý hiç hatýrlamýyordum. Sürekli ziyarete gelenler oluyor, ama Serkan yok, onu soruyordum, “Siz trafik kazasý geçirdiniz, Serkan da baþka hastanede” diyorlardý. Üzerinden iki hafta daha geçtikten sonra bir gün bir doktor söyledi, “Serkan öldü” diye. Abim vardý yanýmđa, hemen ona sordum, “Dođru mu?”, Abim hepsini anlattý. Ölenleri teker teker saydý. Ýlk duygum bir daha anne babamýn yüzüne bakamayacađým oldu. Serkan bana emanetti ve ben onu koruyamamýþtým. Tabii anneler hemen gelip beni öptüler, teselli ettiler, ama çok uzun bir süre bunu atamadým. Belki de hâlâ..

- Psikolojik bir destek aldýnýz mı?Altý ay tedavi gördüm. Bir gün psikolođum bana “Kusura bakma ama bazen çektiđin acýnýn dozunu bilerek senin artýrdýđýný dđþünüyorum” dedi. “acý önce çýkar, sonra yatay bir seyir izler, ardýndan iniþe geçer. Ama sende hep çýkýyor, yatay dahi dönmüyor. Bu kuramda da böyle deđil, kitaplarda da böyle yazmaz” dedi. Ben de sanýrým otelden sađ çýkan herkesin vereceđi yanýtýný aynýsýný verdim doktora: “2 Temmuz ç bir gün dünyanın hiçbir kitabýnda, hiçbir kuramcýsýnýn yaþamadýysa yazabileceđi bir þey

değildir.” “37 CAN” DENMESİ SİNİRİNİZİ BOZUYOR- Sivas’ta ölenlerin sayısının 37 denmesi sinirinizi bozuyor mu? Hem de çok. Özellikle o iki katilin otelde öldürülenlerle anılması anlamlıdır bir şey değil. Otel yandıktan sonra bile hala saldırmaya devam eden ve askerin açtığı ateşle ölen iki kişinin yitirdiğimiz değerlerle anılması bizi çok incitti. Ben o iki katili asla hiçbir zaman kardeşlerimle anmayacağım.

- Diğer iki otel görevlisi için? Ben orada ölen iki otel görevlisi çocuğu bizimle aynı kaderi paylaşmış, yazık olup iki genç insan olarak görüyorum. Ama onları da kardeşlerimle beraber anmayacağım. Biz orada taplanırken o iki görevli patronlarına iletmek üzere neye zarar verdiğimizin notunu tutuyordu. Yıkısına de kaç kez söyledim çykın, size bir şey yapmazlar diye. Ama onlar inatla patronlarının malını korumaya devam ettiler. Bize ne oldu ise umurlarında bile değildi. AÇILIMI ÇALIPTAYI BIRAKSINLAR, SAMİMLERSE MADIMAK’I MÜZE YAPSINLAR- Madem orası otel olarak duruyor, madem dönerci yapılar altını, Aleviler neden bugüne kadar Madımak’ı satıp alıp kapatmadı? Alınmaması çok da hayırlı bir şey oldu. Çünkü biz alsaydık saldırylardan koruyamazdık ve orayı her gün yeniden tadilat ettirmek zorunda kalırdık. Aynı Ruh Su’nun mezarı gibi olurdu, sürekli yıkılırdı. Bunu yapması ve sonra da koruması gereken devlet.

- Orası ne yapılsa sizin acınızı biraz olsun dindirir? Kitapçı olsun diyorlar; bu nasıl bir rahatlıkta orada koruyamadığın adamların kitaplarını satarsın. Çiçekçi olsun diyorlar; Koray yapında çiçek gibi çocuktu. Sen öylesi çiçek gibi insanları, kızları, o yaptıkları katledeceksin, sonra dalga geçer gibi çiçekçi dükkanı açarsın. Bunların hiçbir samimi değil. Oranın olması gereken tek bir yer var; utanç müzesi. İçine bir şey koymalarına bile gerek yok. Sadece önünden geçenler “Burada böyle bir şey olmuştur” diye hatırlasın yeter.

- Ancak otel sahibi kolay satacağa benzemiyor galiba? Pükrü Erbağın dediği çok güzel bir dize var başkasının ateşiyle kendini ısıtana lanet olsun… “Artan marka değeri” olduğu için en son sekiz milyon Euro istiyormuş. Bu söylediği fiyatla Sivas’ın yarısını alınıbilir.

- Peki sizce devletin sekiz milyon Euro’su yok mudur? Zaten Alevi açılımı, çalıştayını busu yerine bir bunu yapsalar samimi olup olmadıklarını asıl o zaman kanıtlayabilirler. Ama çoğu da bir şey beklememek lazımdır. Sonuçta Temel Karamollaoğlu, Bekket Kazan’la birlikte siyaset yapıyor insanlar. İstedikleri kadar gömlek değirtirsinler. O zihniyet kemiklerine kadar işlemiş bir kere.

- Yalnız AKP yedi yıldır var; onun öncesindeki dokuz yıl için ne diyebilirsiniz? Biz zaten bir tek Ecevit’ın iktidarda olduğu dönemden umutluyduk, ama hele de onun zamanında Madımak’ın müze olmaması bize çok daha acı verdi. BİZİ ACITMAK İÇİN, ORADA İNADINA ET YEDİ Otel sahibi öyle, siyasiler böyle; ama bir de geçen yıllara kadar o otelin lokantasına gidenleri sormak gerekiyor: İnsan etinin yakıldığı bir yerde yine etin yakılmak suretiyle yapıldığı döner yemeğe gidilmesi size nasıl geliyor? Oraya zevkle gidildiğini düşünüyoruz biz. Çünkü orası bazı için kutsal bir yer. Bizim dostlarımızın gülüşlerinin ve kokularının hala olduğu yerde onlar et yiyebiliyor olmanın keyfini yapadılar ve bunu da inadına yapadılar. Hiç bilinçsiz bir durum değildi o. Bizi acıtmak içindi.

- Bilmeden gidenler olup olamaz mı? Olabilir, bilmeden yoldan geçerken gelen insanlar da vardır, ama kaçının öğrendikten sonra boğazı düdümlenip çöktüğünden emin değilim. Belki olmuştur genel hava orada sanki hiçbir şey yaşanmamış gibi.

- Vatandaş unuttu mu sizce 2 Temmuz’u? Öyle görünüyor. Mesela bu Perşembe günü Ankara’da bir markanın büyük bir benlik organizasyonu düzenleniyor. Oysa 2 Temmuz bu milletin ortak bir acımız olmalı, sadece Alevilerin değil, ama o duyarlılık gösterilmiyor. Gerçi Fenerbahçe’nin 100’üncü yıl kutlaması da 2 Temmuz’da yapılacaktır. Biz bir mektup gönderdik, özür dileyerek hemen iptal ettiler. Böyle örnekler de var tabii…

- AKP’nin Alevi milletvekili Reha Çamuroğlu ise, “Ben müzeler, kıyım anıtları sevmem. Uluslaşma sürecinin hatırlamalar kadar bazen de unutmalarla gerçekleştirebileceğine inanıyorum” demişti. Ben ise unutmamak için yanık izlerime deri nakli yaptırıyorum. İnsan yapısındır, unutturum, duyarsızlaşırım diye… TAZMİNATI EVİMİZDEN SOKMADIK- Devlet Serkan için ne kadar tazminat verdi, Serdar için ne kadar? Yıkısını de almadığımız için bunu ben bilemeyeceğim. Çok büyük bir küfürdü o bizim için. Oğlunuzun birinin ölmesine, diğerinin yanmasına göz yumduk, kusura bakmayın, alın bu parayı, unuttun. O yüzden öyle bir paranın miktarını bile sormadık, bilmiyoruz. Galiba bir hesaba yatırılmış, oradan bizim dernek için kullanılmış, ama bizim evimize sokmadık o parayı. O GÜNÜN BERİ SİVAS’IN ÖNÜNDE DAHİ GEÇEMEDİM- Geçen yıl Arif Sağ’a “Madımak’a gidip orada söyleyip yapalım mı” demiştik; “Ben Sivas’ın önünden bile geçemiyordum” yanıtını vermişti. Siz 16 yıldır hiç gittiniz mi Madımak’a? Umarım bütün gücümü toplayarak bu 2 Temmuz’da gitmeyi planlıyorum, ama bugüne kadar ben de Sivas&rsquo'ın önünden dahi geçemedim. Nörolojideki doktorlarım da oraya gitmeyi biyolojik olarak kaldıramayacağımı, abır stresten inme gelebileceğini, tekrar konuşamamaya başlayabileceğimi söylemişlerdi. Ama umarım bunu bu yıl yaparım. 16 YILDIR FİYKRİ SAĞLAR’IN NE DİYECEĞİNİ BEKLİYORUZ-

Siz daha Sivas’a gitmeden gelen tehdit telefonları varmı, peki hiç “Gitmesek, başımıza bir şey gelir” demediniz mi? Demedik, çünkü bunlara güveniyorduk: Birincisi, bir şey olacaksa bile en fazla kolumuzu bacağımız kıyarlardı, ama yakacaklarını aklımızın ucundan dahi geçiremezdik. İkincisi, orası Sivas’ı. Cumhuriyet’ın kurulduğu, bütün devrim kararlarının alındığı yer. Üçüncüsü etkinlik Valiliğinin ev sahipliğinde yapılmıyordu. Yani aramızda devlet vardı. Dördüncüsü, yanımız

ünlü isimler olacaktı, onlara herhalde kimse bir şey yapmazdı. Beşincisi de dönemin Kültür Bakanı Fikri Sağlar 2 Temmuz günü heykelin açılışını yapmak için geleceğini defalarca söylemişti. Onun olması bizim de garantimizdi. Bizi oraya götüren de biraz onun verdiği cesaretti.

- Sağlar'ın o gün oraya gelmekten son anda vazgeçmesine ilişkin kuşku uyandıran açıklama yapıldı; siz ne düşünüyorsunuz?Biz gelmemesini bir şekilde anlamaya çalıştık. Ama Sivas sonrası konuşmuyor olmasının ne anlama geldiğini hâlâ çözemedik. Susurluk Komisyonu'nda yer almayan dosyalar hazırladı, binlerce kez Susurluk paneli verdi, yetmedi dizisini yaptı, ama ne hikmetse Sivas hakkında 16 yıl boyunca tek kelam etmedi.8 SAAT RECİM, ANCAK BERÝATLA YÖNETÝLÝYORSANIZ OLUR- Sizce Alevisiniz diye mi orada yakılmaya kalkıldınız, Aziz Nesin yüzünde mi, neden?Aziz Nesin için bahanesiydi. Alevi olmak da tek başına açıklama yapıyor. Asıl kavramsal olarak biz "öteki" olduğumuz için o günü yapadık.

- Yani o günden çıkardığınız siyasi ders nedir?Biz Madımak'ta siyasallaştırılmıþ İslam'ın istediği zaman neler yapabileceğini, kimleri yedeğine alabileceğini gördük. İkinci Alevilerin hiçbir zaman devlete güvenmemesi gerektiğini. Olan hep bize olmuştur ve bu böyledir. Üçüncüsü de en azından 2 Temmuz 1993 günü Türkiye aslında periatla yönetiliyordu. Çünkü sizin sekiz saat re edilmeniz ve güvenlik güçlerinizin bunu seyretmesi ancak periatla olabilecek bir şey.SÝVAS DERÝN BÝR ORGANÝZASYONDU AMA BU KÖKTEN DÝNCÝLERÝ KURTARMAZ- Bu ay tamamlanması beklenen üçüncü iddianamede Sivas'ın derin organizasyonlarının arasındaki bağlantıların masaya yatırılması bekleniyor; sizce Sivas'ta Ergenekon var mıydı?Maras'ta ne vardıysa Sivas'ta da o vardı. Ben bunların üç tane çapulcunun ipi olduğuna asla inanmam. Sivas derin bir organizasyondur.

- Peki arkasındaki niyet?Eğer bu niyet bir Alevi-Sünni çatışması çıkarmak idiyse bu çok salakça. Biz Kerbela'dan beri katlediliyoruz, ama hiç karışık vermemişiz, bunu hâlâ anlamıyorlar mı?

- Bir de buradan bakalım; velev ki Ergenekon, bu sizin için o gün size saldıranların kökten dinciler olduğu bilgisini deşirtir mi? Böyle bir şey olabilir mi? O zaman o aşırı dincilerin topyekûn geri zekalı filan olduklarını düşünmek gerekiyor. Biri onlara balkondan atlayacaklarını sürü halinde dese, yapacaklar mı? Siz gazete ve dergilerinizde "Panly Sivas kışımı" derken herhalde bunu da Ergenekon yazdırmadı size... Aralarında üç beş tane olabilir, ama bu oradaki recim vakasının sosyolojik boyutlarını yok etmez.Üstelik inatla devam ediyorlar. Kırmızı bültenle aranan sanık Sivas'ta ehliyet alıyor, nikah yapıyor. Bir tane İstanbul Büyükşehir Belediyesi'nde gişe memuru çıkıyor. Kim bilir kaç belediyede daha kaç çalışıyor. Peki biz bunları unutmuyor muyuz sanıyorlar?ASKER GELÝNCE "BOSNA"YA GÝDÝN" DÝYE BAĐIRDILAR"2 Temmuz günü olaylar sürerken -saat kaçtı hatırlıyorum- 100 kişilik bir asker grubunun otelin önüne geldiğini gördük. Birden hepimize bir umut geldi. Öyle sevindik ki anlatamam, birbirimize sarıldık, kurtulduk, geldiler dedik. Ama çok geçmedi birden saldırganların sloganları deşitti, "Asker Bosna'ya", "En büyük asker bizim asker", "Bosna'daki Müslüman kardeşlerimizi kurtarın". Sonra içlerinden birileri askerın yanına gelip bir şeyler konuştu. Konuşma bittikten sonra asker hızlı bir şekilde geri çekildi. Biz daha kuvvetli gelirler diye düşündük, ama işte öyle olmadı, bir daha gelmediler."BÝZÝ KURTARMAYAN BBP'LÝLER YARGILANMALIYDI"Otelden BBP'ye giden havalandırma borusunu önceden keşfedebilsek ya da ne halde olduğumuzu gören BBP'liler "Arkadaşlar çatışma zorlamayın, gelin buradan kurtulabilirsiniz" deseler yangın çıktığında dahi kimsenin burnu kanamadan kurtulabilirdik. Ama tam tersine bizinkiler keşfettiği halde almamak için uzun süre direnişler. En sonunda Aziz Nesin'in koruması komiser Mehmet kimliğini gösterip silah çekmiş de öyle girebilmişler. O yüzden BBP'nin oradaki tavrı çok önemlidir, ama ne hikmetse onların hiçbirisi yargılanmadı. Kimse onlara siz ne biçim adamsınız demedi."GEREKİRSE SEN ÖL, AMA AZÝZ NESÝN"SAĐ ÝSTÝYORUM"Sonradan öğrendim ki, taplar odanın içine yaşıyor ve o kışımı vaziyetteken Aziz Nesin, Lütfü Kaleli'ye "Lütfü beni yatağıma yatır. Sen benden genç bir insansın, daha çok dayanırsın, ama ölümümle bunları sevindirmeyeyim. Kötü bir halde, kıvrılırken beni bulsınlar. Yatağımda bulsunlar hiç olmazsa" demiş ve uzanmış. O sırada fark ediyorlar ki itfaiye merdiveni gelmiş, Aziz hocayla Lütfü hocayı alacaklar. Ama tabii oradaki alçaklar Aziz hocayı merdivenden atıyor, düştüğü yerde dövmeye çalışıyorlar. Allah'tan hemen yetişen bir polis aracına alınıp götürülerek kurtarılmış Aziz Hoca. Zaten söylenene göre dönemin Genelkurmay Başkanı Orgeneral Doğan Güreş Vali Ahmet Karabilgin'i arayıp emir vermiş; Ne yap ne et gerekirse sen öl, ama Aziz Nesin'i sağ istiyorum, demiş."BÝR ÖZGEÇMÝŞTEKÝ MADIMAK ÝZLERÝ

Serdar Doğan 1972, Ankara doğumlu. Anne babası Tuncelili, ancak beş çocuklarının kütüğü de Çankaya Nüfus kimliğinde Tunceli yazmasının zararlarına karşı babalarının koruma refleksi; İkinci bir refleksi de Keçiören'den taşınırken gösterdiler. "Niye Ramazan'da açıkların yanmıyor", "Çocuklar niye Kuran kursuna gitmiyor", "Babanın sakalları niye Stalin'inki gibi" sorularından tedirgin olan Doğan ailesi kendilerini daha güvende hissettikleri başka Alevilerin yanına taşındılar.

2 Temmuz öncesinde Altındağ Belediyesi, Pir Sultan Abdal Tiyatro Topluluğu ve Ankara Deneme Sahnesi'nde tiyatro çalışmalarına katılan Doğan, 2 Temmuz yüzünden altı yıl gecikmeli olarak Dokuz Eylül Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Tiyatro Bölümü'nü kazandı. Dört yıl sonra mezun olduğunda ise bir dramaturg olarak TRT ya da Kültür Bakanlığ'ına girme yapı geçmişti. Bunun üzerine Canlar Tiyatrosu'nda oyun yazarlığına başlayan Doğan'ın Sivas

katliamn anlattđ “Simurg” adlı oyunu ilk kez 2006’da AST’ta sahnelendi. Ýki aylık Avrupa turnesinden daha geçen hafta dnen Serdar Dođan ayn zamanda Pir sultan Abdal Derneđi Ankara Đube Bađkan, evli ve 19 aylık Deren’in babas.